

به نام آن که جان را فکرت آموخت

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی اصفهان
دانشکده پرستاری و مامایی

گروه آموزشی پرستاری سلامت بزرگسالان
شناسنامه درس *Course Syllabus*

شماره درس: ۵۱۱۲۳۷۰

عنوان درس: انسان شناسی و جامعه شناسی در پرستاری

نوع و تعداد: ۱ واحد نظری

دروس پیش نیاز: -

نیمسال تحصیلی: دوم ۱۴۰۳-۱۴۰۲

فراگیران (رشته، مقطع، ترم): پرستاری ترم ۱

مکان: دانشکده پرستاری و مامایی کلاس شماره ۴ یا ۱۴

زمان کلاس: یکشنبه ۸ لغایت ۱۰

زمان حضور در دفتر کار: دوشنبه ها ۱۶ لغایت ۱۸

مسئول درس: دکتر فاطمه نظری

شماره تماس: ۰۳۱۳۷۹۲۷۵۴۳

Email nazari@nm.mui.ac.ir

اساتید درس: آقای دکتر علیمحمدی ، خانم دکتر بابایی، خانم دکتر نظری

شرح درس:

در این درس اساسی‌ترین مطالب در رابطه با انسان شناسی و جامعه شناسی سلامت به دانشجویان تدریس می‌گردد و به تعریف پرستاری از منظر علم انسانی، موضوعات جامعه، هنر، فلسفه، تاریخ، سیاست و مردم شناسی در پرستاری می‌پردازد و به دانشجویان کمک می‌گردد که نگاه عمیق‌تر به موضوعات انسانی داشته و از طریق به‌کارگیری آموخته‌های کلاس جهت ارتقای دانش علوم انسانی، مهارت‌های ارتباطی، حساسیت فرهنگی، خلاقیت و تفکر انتقادی بهره‌گیرند. ادغام علوم انسانی توانایی دانش‌آموختگان پرستاری را در دیدگاه کل‌نگر به بیمار، افزایش درک از خود، حساسیت به صدای دیگران و روش‌های جایگزین یادگیری تسهیل می‌نماید.

اهداف کلی:

آشنایی با فلسفه پرستاری و مراقبت پرستاری از نگاه علوم انسانی و ایجاد درک بهتر از جایگاه انسان بعنوان دریافت‌کننده خدمات سلامت در عرصه جامعه و کمک به داشتن نگاه عمیق‌تر به موضوعات انسانی و جامعه‌شناختی و تاثیر آن بر مراقبت از مددجویان و خانواده‌های آنها

اهداف رفتاری:

در پایان این درس دانشجو قادر خواهد بود:

- تعاریف و اصطلاحات انسان شناسی و رویکرد های حاکم بر انسان شناسی را توضیح دهد
- سابقه تاریخی مطالعات انسان شناسی و هدف از مطالعه انسان شناسی در ایران و جهان را توضیح دهد.
- مفاهیم مرتبط با جامعه شناسی در ارکان (متاپارادایم ها) پرستاری، مردم نگاری، و قوم شناسی فرهنگی را توضیح دهد.
- اصول و ارزش های پرستاری جامعه نگر در مقابل پرستاری بیمارستانی را توضیح دهد.
- اصول و اجزای مراقبت بیمار محور (patient-centered) و شخص محور (person-centered) را توضیح دهد.
- اصول و اجزای مراقبت کل نگر (Holistic) و مراقبت جامعه نگر (Community-based) در پرستاری را توضیح دهد.
- مراقبت های رسمی و غیر رسمی از بیمار و کارکرد مراقبت پرستاری در منزل را توضیح دهد.
- توزیع نابرابر بیماری ها در اجتماع و نقش فرهنگ، باورهای دینی، قومی و سایر عوامل اجتماعی بر آن را توضیح دهد.
- اقتصاد اجتماعی بیماری، بیمه ها و مسائل مالی بیماران را توضیح دهد.
- جامعه شناسی، قلمرو و تاریخچه آن را تعریف نماید.
- انواع جوامع شهری /روستایی را تعریف نماید.
- انواع گروهها و نهادهای اجتماعی را تعریف نماید.
- فرهنگ و گستره آن، نهاد سلامت و انسان شناسی فرهنگی تعریف کند.
- حساسیت فرهنگی و مراقبت فرهنگی در پرستاری را شناسایی نماید.
- مدل صلاحیت فرهنگی و چگونگی توسعه صلاحیت فرهنگی در پرستاران را توضیح دهد.
- تاثیر عوامل اجتماعی فرهنگی بر سلامت، نابرابری های سلامت و استفاده از مترجم در عرصه های مراقبتی را توضیح دهد.
- فرهنگ روابط درون حرفه ای، بین حرفه ای، بین مراقب و خدمت گیرنده را توضیح و بر اساس مشاهدات میدانی در محیط های خدمات پرستاری (بیمارستان ها، مراکز خدمات پرستاری جامعه نگر و یا مراقبت در منزل گزارش مکتوب نماید.
- تبیین جامعه شناختی رفتارهای انحراف آمیز را توضیح دهد.
- دگرگونی ها و تغییرات اجتماعی را توضیح دهد.

روش تدریس (در جلسات حضوری، آفلاین و جلسات آنلاین):

۱. سخنرانی تعاملی (پرسش و پاسخ، کوئیز، بحث گروهی و ...)
۲. مطالعه مورد و ایفای نقش (Role Play)
۳. یادگیری مبتنی بر نقشه مفهومی (Concept Map)

وظایف فراگیران (در جلسات حضوری، آفلاین و جلسات آنلاین):

۱. در جلسات حضوری / آنلاین با رعایت نظم کلاسی به موقع حضور داشته باشد.
۲. حضور فعال در کلاس های آنلاین (نظیر گوش دادن فعال و مشارکت در پرسش و پاسخ ها)
۳. در فرایند یاددهی- یادگیری، مشارکت فعال داشته باشند.
۴. انجام فعالیت های یادگیری نظیر انجام تکلیف، شرکت در آزمون و شرکت در بحث های گروهی و پاسخدهی سوالات به منزله فعالیت کلاسی محسوب می شود.

۵. شرکت در آزمون پایان ترم و کوییزهای کلاسی الزامی است.

قوانین و مقررات کلاس (در جلسات حضوری، آفلاین و جلسات آنلاین):

۱. در صورت داشتن غیبت بیش از چهار هفدهم کل جلسات، دانشجو مجاز به شرکت در امتحان پایان ترم نبوده و برای وی نمره صفر منظور خواهد شد.
۲. در هر جلسه با آمادگی و مطالعه مباحث قبلی در کلاس درس حاضر شود.
۳. برای جلسات آنلاین امکان روشن کردن میکروفن و دوربین را قبل از شروع کلاس فراهم نماید.
۴. کسب حدنصاب نمره به منظور قبول شدن در این واحد درس ۱۰ از ۲۰ می باشد.
۵. بدیهی است غیبت بیش از حد مجاز (۴/۱۷) منجر به نمره صفر در درس خواهد بود و در صورت مجاز بودن غیبتها با ارائه مستندات و اخذ موافقت شورای آموزشی دانشکده، موجب حذف درس خواهد شد.

نحوه ارزشیابی دانشجو و نمره مربوط به فعالیت:

ردیف	فعالیت	نمره از ۲۰
۱	انجام تکالیف در زمان مقرر / حضور و مشارکت فعال در کلاس های حضوری / مجازی	۱
۲	رویدادنگاری و یادداشت های تحلیلی از محیط های خدمات پرستاری (بیمارستان ها، مراکز خدمات پرستاری جامعه نگر و یا مراقبت در منزل	۳
۳	امتحان پایان ترم	۱۶

منابع اصلی و محتوای ضروری یادگیری:

۱. بیتس، دانیل و پلاگ، فرد (۱۳۸۹). انسان شناسی فرهنگی، ترجمه محسن ثلاثی، تهران، انتشارات علمی (فصول ۱۶، ۱۵، ۱۴، ۱۳، ۱۲، ۳، ۲، ۱) (آخرین ویرایش)
۲. اکبری و همکاران (۱۳۹۷). اصول پرستاری کوزیر ۲۰۱۸: مفاهیم، فرایندها و اقدامات. تهران انتشارات حیدری (فصل ۱۸)
3. Cockerham WC. Medical Sociology on the move. Springer, Last edition
4. Morrall P. Sociology and Nursing: An Introduction. Routledge.
5. Winkelman M. Culture and Health: Applying medical anthropology. John Wiley & Sons.
6. Barnard, Alan & Spencer, Jonathan. The Routledge Encyclopedia of Social and Cultural Anthropology, Routledge Publication, Last edition.
7. Kottak, Conrad Phillip. Mirror for Humanity, a Concise Introduction to Cultural Anthropology, McGraw-Hill Publication, Seventh Edition.
8. Miller, Barbara. Cultural anthropology, Prentice Publication, Last edition
9. www.anthropology.ir

جدول زمان بندی کلاس

عنوان درس: انسان شناسی و جامعه شناسی در پرستاری
 نیمسال تحصیلی و سال: دوم ۱۴۰۳-۱۴۰۲
 رشته تحصیلی: پرستاری فراگیران: دانشجویان ترم ۲ گروه ۲۱ و ۲
 اساتید درس: آقای دکتر علیمحمدی، خانم دکتر بابایی، خانم دکتر نظری
 شماره درس: ۵۱۱۳۳۷۰
 شماره کلاس: ۴ یا ۱۴ (با هماهنگی آموزش)
 زمان: یکشنبه ۸-۱۰

جدول زمان بندی ارائه برنامه درس					
ردیف	تاریخ و ساعت	عنوان جلسه	نوع جلسه	فعالیت یادگیری	مدرس
۱	یکشنبه ۱۴۰۳/۱/۲۶ ساعت ۸-۱۰	آشنایی با مفهوم انسان شناسی (پارادایم و متاپارادایم شامل انسان، سلامتی، پرستاری و محیط)	حضور ☐ آنلاین ☒ آفلاین ☐		آقای دکتر علیمحمدی
۲	یکشنبه ۱۴۰۳/۲/۲ ساعت ۸-۱۰	انسان شناسی و رویکردهای کل نگرانه به انسان و پرستاری، پرستاری بعنوان علم انسانی، پرستاری بعنوان هنر	حضور ☒ آنلاین ☐ آفلاین ☐		آقای دکتر علیمحمدی
۳	یکشنبه ۱۴۰۳/۲/۹ ساعت ۸-۱۰	اصول و ارزش های پرستاری جامعه نگر در مقابل پرستاری بیمارستانی، ویژگی های انسانی - حرفه ای پرستاری	حضور ☒ آنلاین ☐ آفلاین ☐		آقای دکتر علیمحمدی
۴	یکشنبه ۱۴۰۳/۲/۱۶ ساعت ۸-۱۰	اصول و اجزای مراقبت بیمار محور (patient-centered) و شخص محور (person-centered)، مراقبت کل نگر (Holistic) و مراقبت جامعه نگر (Community-based) در پرستاری	حضور ☒ آنلاین ☐ آفلاین ☐		خانم دکتر نظری
۵	یکشنبه ۱۴۰۳/۲/۲۳ ساعت ۸-۱۰	تعریف، قلمرو و تاریخچه و مبانی جامعه شناسی، دگرگونی ها و تغییرات اجتماعی	حضور ☒ آنلاین ☐ آفلاین ☐		خانم دکتر نظری
۶	یکشنبه ۱۴۰۳/۲/۳۰ ساعت ۸-۱۰	تعریف فرهنگ و طبقه بندی آن	حضور ☒ آنلاین ☐ آفلاین ☐		خانم دکتر بابایی
۷	یکشنبه ۱۴۰۳/۳/۶ ساعت ۸-۱۰	مراقبت پرستاری پاسخگو از نظر فرهنگی و تاثیر عوامل اجتماعی فرهنگی بر نهاد سلامت	حضور ☒ آنلاین ☐ آفلاین ☐		خانم دکتر بابایی
۸	یکشنبه ۱۴۰۳/۳/۱۳ ساعت ۸-۱۰	فرهنگ روابط درون حرفه ای، بین حرفه ای، بین مراقب و خدمت گیرنده، نابرابری های سلامت و استفاده از مترجم در عرصه های مراقبتی	حضور ☒ آنلاین ☐ آفلاین ☐		خانم دکتر بابایی
۹	یکشنبه ۱۴۰۳/۳/۲۰ ساعت ۸-۱۰	راههای توسعه صلاحیت فرهنگی در پرستاران و ارائه مشاهدات میدانی دانشجویان	حضور ☒ آنلاین ☐ آفلاین ☐		خانم دکتر بابایی